

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felölő szerkesztő:

Ifj. Krecsmárik Endre.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

Találkozók.

Idő szerint megkülönböztetünk öt, tíz, husz, harminc, negyven, és ötven éves találkozókat. Már tudniillik úgy értsük ezt, hogy valamely tanintézet egykori növendékei a fent jelzett időközökben össze-össze jönnek az egykori iskola falai között s a kedves visszaemlékezés jóleső melegénél átadják lelküket a boldog multnak. Ezek az összejövetelek a nemes baráti szeretetet s baráti összetartást bizonyítják nagyon kedvesen.

Mert hiszen jó néhány évtizeddel ezelőtt még a tanuló sorban levő gyerekek szívéből sem hiányzott az a legszentebb s csak a nemes jellemek díszét képező érzelmek, melyet emberi szóval baráti szeretetnek neveznek. Szeretet és tisztelet, bizalommal telé gyermeki ragaszkodás a tanárok iránt s egymás közt igaz baráti kapcsolat, mit a jóért, nemesért való lelkesedés és egymás jó és balsorsában való hűséges osztozás tett el-téphetetlenné idők multával is, ezek jellemezték a régi diákot s a régi embereket.

És most a nemes baráti viszony

helyett haszontalan pajtáskodást látunk mindenütt. Nem a fejlődést biztosító közös cél felé való buzgó törekvés, nem az egymás sorsa iránti meleg érdeklődés fűzi össze az emberi szíveket, hanem a lebuja bűzös, alkoholos levegője, a kártya s a mások boldogulása ellen való aljas áskálódás. Közös züllés, közös éhaság a pajtások nagy tömegét csődíti egybe, de csak pajtásokat. És ha a tivornyak helyett sötét napok ülnek a pajtás nyakára, a léhaságban hűség cimborái lesznek azok, kik legmesszebb futnak tőle.

Mit bánják ők, hogy társuk tönkremenésének könnyelműsége kihasználása révén ők is elcségettek? Mit bánják ők, hogy letört társuk családja martalékul dobva a legkétségbeejtőbb nélkülözéseknek? Bárhogy kérkedjünk a rohamosan előretörő civilizációval, szégyenkezve kell elismernünk, hogy az emberi lélek mód felett durvul. Mig az ész kincsei után kapkodnak telhetetlen marokkal, azt vesszük észre, hogy a kapzsiság annál kevesebbet markol, de viszont a szív érzéseinek lekicsinylése, figyelme kívül hagyása folytán az egykor nemes és

emberies lélek felveszi az állati jelleget. A mai ember, szégye teljesen ügyetlen pszichológus.

Mintha halvány sejtelve se volna az emberi természetről. Az ész tarisznyáját tömi folyton rövidlátó, élnetetlen loholással s a szívről teljesen megfélekedzik. És urra lesz a nyers materiális szellem. A legszentebb érzelmeket ki sem élészti. Erkölc, hit, haza, becsület, kötelesség folyton halványuló fogalmakká lesznek. És szaporodnak a Redl ezredes féle szörnyetegek, a saját hazájuk érdekével kufarkodó, koncéhes-typusok. És kérkedve rugdalják a durva lelkük folytán megkerült istentagadót a bibliát. És mind gyakrabban szól a „Hazádnak rendületlenül“ helyett vért, öldöklést ádáz gyűlöletet hirdető farkasordítás, a „Marszéli“ induló.

És az iskola, társadalom közélet nem köt már egybe baráti szíveket, mert hisz szeretet helyett egymás iránti utálat, egyetértés helyett késhegyig menő vad marakodás mocskolja be az egykor tiszta s nemes emberi lelket. Valamikor voltak kedves megindítóan nemes baráti találkozók 10, 20 vagy bármennyi év után. És ma az

TÁRCA.

Szonett.

Azóta csöndes, kihalt a világ,
Azóta néma, bánatos minden.
Mint mikor hamvas, bus őszi estén
Szirmukat vesztik a georginák.

Elhagyott temetőkert a lelkem,
Bennem behorpadt, vén sírok állanak.
— Az emlékeim már mind elszálltak,
Azóta árva kifosztott lettem.

Minden mese volt, csak hazug álom,
Már kacagó szél sűrít a tájon,
Élet-mezőmön az ősz fuvoláz.

Halódik lelkem, bevonult a gyász.
Reámszállt valami szomorú bánat,
— Felveszem sírva a gyászruhámat.

Bíró László.

Hogyan mulattak öregeink?

— Irta: Benka Gyula. —

De nem csak a hasznos munkálkodásban, hanem a kedélyes szórakozásban is kiváltak tiszteletre méltó öregeink. Emlékezem ifju korom egy kedves tapasztalatára. Mikor a mulatni vágyó csabai ifjuság a jeles Sárközy bandáját Budapestről lehozatta egy táncmulatság alkalmából s a zenekar a csabai „Széchényi“-ligetben játszott, e söröző és borozó öreg uraknak is kedve támadt a kötekedő tréfálkozásra, ott üldögéltek egy asztalnál Eördögh a főjegyző, Fehér, Szucsu

s többen. Tudták a kortársak, hogy Eördögh Frigyesben sok az írói és költői tehetség s egyikőjüknek eszébe jutott ez a mértékes vers:

„Árva madárkám, bár jajgass,
rabságban maradsz már.
Illik is itt sirni bibicskint
nincs mit ígérni“.

S kitérték a feladatot, hogy mondjon Eördögh olyan hexametert, melyben csupa ú legyen az önhangzó. Csekély várakozás után Eördögh ezt a verset rögtönözte:

„Húzd, húzd új Humus húsz új hűrt
dús Szucsu úr nyújt“ A nagy nevetéssel fogadott hexametar jutalma az lett, hogy a fizetni nem igen hajlandó Szucsu ur fizette ki a cigányokat (új Humus) és az asztaltársaság költségét. Mig az elszámolás tartott a tréfálkozásra mindig kész öreg Fehér is

egykori osztálytársak vagy sehol, vagy a bíróság előtt látják viszont egymást, mint elvakult, csúf ellenfelek. Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Visszhang.

A „Sportélet tultengése“ c. közleményre igen szenvedelmes hangú válasz érkezett, melyben többi között az is áll, hogy: „a kulturátlanság szomorú bizonyítéka ama körülmény, hogy akad ember, ki a civilizáció előfokán álló angol nemzet egyik gyakorlatias értékű sportját lebecsüli.“ És mindennek dacára is azt állítom, hogy a football durva, brutális játék, az esztetikai jelek minden híjával.

Nálunk magyaroknál és más kevésbé önértékes nemzeteknél az a baj, hogy a műveltnek hirdetett népektől származó minden jó és badar dolgot kritika nélkül veszünk át ama egyoldalú s bárgyu okoskodással, hogy hiszen kultúrától származó. Érett kulturérzék helyett oktalan majmolás rabjai vagyunk. Semmi önállóság bennünk, mindent csak a külföld után majmolunk. A boxolás és a football, híjába hangoztatják az önvédelemre való képesítés gyakorlati hasznát, durva otromba sportnemek. Sokkal szebb, sokkal finomabb sportok vannak, melyek ép oly gyakorlati célokat valósíthatnak meg. E két sportnem különben hű kifejezője az angol nyers materialista szellemének s hasonló az ő brutális gyarmatpolitikájához, mely állatok módjára irtja a szerencsétlen, védtelen ben-szülőtteket. És ilyen módon kapkodunk mi más ostobaságok után is. Világnak engedi Páris az igazán örült izlésre valló szakajtó kalapformákat s a magyar nő is két kézzel kap utána s elcsufítja magát a Kalahári sivatagon kóborló vad hottentottává. Így vagyunk a költészettel, színművészetel is. Nemes érzéseket tárgyaló vers helyett nyers, durva erotika, beteges idegzet örülete áll elő.

Nagy emberi és hazafias érdekeket, fenséges eszmekört felölölő szindarabok helyett ordenaré disznóságok s a mellett a legtarthatatlanabb sületlenségek ejtik lázba a magyar, műveltnak mondott, közönséget. A magyar lélekben az öskulturerő gazdag forrása lakozik s mégse tudunk önálló nemzeti kulturát teremteni, minden otrombaságot át-

rágyújtott egy hexameterre, mely a kacagó társaság csillapodni alig akaró hahotázását még inkább fokozta, midőn felállva elmondá:

Ön győzött Eördögh, s rögtön bőgött röhögő több.

És a vidám társaság az ifjúkori verses emlékeken felüdülve kedvet kapott a további kötékedésre s ekkor tüzték ki a feladatot, hogy ennek a jobbról balra és balról jobbra olvasott s mégis ugyanoly értelmű latin versnek mintájára ki tudna magyar hexametert faragni:

Ottó tenet mappam madidam mappam tenet Ottó

és ugyanezen nem könnyű feladatnak is megfelelt később a hallgatók közül egy valaki ezen hetameterben:

Anna! tejet láttál?

Láttál tejet Anna?

veszünk a külföldtől. Pedig bizonyos, hogy egy kis életrevalóság, egy kis nemzeti önérték és buzgalom nemcsak a sportélet, de az irodalom, művészet terein s más egyéb téren is oly reformokat tudna produkálni mit a mívelt nyugat is kész örömmel venne át tőlünk. És ez az öntudatra ébredt önállóság az emberi művelődés uttörői között is tekintélyesebb helyet biztosítana számunkra.

Ellenben a mostani állapotok szerint civilizálatlan majmolók vagyunk. Ha az angol rugdalózik, mi is rugdalózunk. Ha a francia szakajtókat rak a fejére, mi is azt teszünk. És ha Dániában büzlük a panama, mi is panamáznak a civilizáció dicsőségére.

Sportbarát.

Reversalisvétel a megválasztott ev. tanítóktól.

A társadalmi és családi élet normális dekadenciát jelentő sötét napjait éljük. Isten, — haza — és emberszeretet belekerül az önző egoista szellem profán piaci lármájába. A tudásvágy mohósága mellett az emberi lélek ijesztően durvu s lazulnak a legnemesebb kapcsok is, mik embert felebarátjához, istenhez és a hazához fűznek. E sivár, kiellen lealjasodás közepett nem-e megbecsülhetetlen a hivatása magaslatán álló tanítóember munkája, ki szerető gondossággal, lelkiismerete minden odaadó buzgalomával igyekszik megmenteni a száz és száz méltó által veszélyeztetett fogékony gyermeki lelket a jó, igaz s nemes számára. A tanító nemzetéletet alapozó munkáját csak a tudatlan roszindulat becsülheti kevésre, míg az objektív értelem a kultura legderekabb katonájául tekinti a pedagógust.

Ha van ember, ki terhes munkájáért megérdemli a fizetést, úgy a tanítóról különösen elmondhatni a biblia szavai szerint, hogy: „Méltó a munkás az ő bérére.“ És nincs igazságos ember, aki el nem ismerné, hogy amit a tanító kap az életől terhes munkáért, az nyomorult éhbernél nem egyéb. A civilizáció, kérkedünk magas kulturánkkal, még manap sem jutott arra a magaslatra, hogy a nemzetéleti fontosságú tanítói munkát megfelelően jutalmazná. Hitvány garaszkodással szegi útját az intenzív kulturmunkásságnak. Vagy talán van olyan ostoba ember, aki elhiszi hogy pl. egy nagy családú tanítóember ezernyi gond, nélkülözés közepett olyan fizikai és pszichikai erővel tudja teljesíteni feladatát, mint pl. a csengő aranyokon ülő bankár? Ismertem tanítót, ki csekély fizetéséből emberies életmódot sem tudott biztosítani családjá számára. A tulzsufolt iskola fülledt levegője rosszul táplált fizikumát le-törte s mártírja lett családjával együtt a szűkmarku igazságtalanságnak.

Ismerek családos tanítóembert, kinek minden szegénysége dacára is olyan tudományos készültsége

Töredékes emlékei ezek a kedélyeskedésre és komoly munkára gondot fordító multnak.

Nem mutogatták magukat a jálékosok, nem csöditettek össze fizető közönséget, nemfokozták haszonleső jétéknyereségvágyát, de játszottak kedvteléssel a játékokban üditő szórakozást találván. És a közélet becsületes munkásai is dolgoztak csöndben és következetes kitartással még akkor is, ha hírnév nem emlegette is őket s elismerés és jutalom nem fűzte babérkoszorúval körül szerény neveiket. Bár csak így vezetne bennünket az élet utain, kivált a játék és munka örvénylő ellentétei között.

és buzgalma van, hogy jobb anyagi helyzet esetén büszkesége lehetne nemcsak az iskolának, de a szellemi élet illusztris környezetének is. És mi történt vele? A koldusfizetés lenyűgözi minden képességét, kiöli ambícióját, mert még arra se tud szűk fizetéséből egy-két garast vonni el, hogy egy-két olcsó tudományos munkát szerezzen magának. Léha, naplopó napszamosok van idő, hogy napi 5-6 koronát keresnek fejületes munkájokért s a nemzet szellemi és erkölcsi életét alapozó tanítóság gazdag gyümölcsözést ígérő kulturmunkáját brutálisan üti agyon a nyomoruság. Szükségesnek tartjuk ezeket eldrebocsátani, mert egy végtelen elszomorító esetben azt igazolja, hogy a tanítóság anyagi helyzetének égetően szükségesség javulása helyett megdöbbentő tünetek jelzik a visszafelé haladást. Az eset különben következő. A külterületen üresedésben levő öt ev. tanítói állásra pályázó s az iskolából még csak az idén kikerült fiatal tanítókkal az egyház vezetősége reverzálást íratott alá, mely szerint megválasztásuk esetén, ha községi ismétlő iskolában is megbízást nyernek, ingyen fogják tanítani a vallást. Törvény szerint ezért a vallástanításért fizetés jár, a szabály ugyanis azt mondja, hogy: „községi és állami iskolákban maga a hitközség tartozik saját pénztára terhére gondoskodni hivei vallás-erkölcsi oktatásáról.

Jól tudjuk, hogy az ev. egyház vezetőségét a legnemesebb intenció csábította erre a lejtős utra, nevezetesen az egyház anyagi érdekeinek tulbuzgó szemmel tartása. De viszont egy sokkal magasabb s szentebb egyházi érdek azt kívánja, azt teszi legmasztosabb feladatává minden igaz hive számára, hogy azt a rendíthetetlen szilárd erkölcsi bázist, mely a hazai protestantizmusnak évszázadokon át nem egy más felekezet felé emelkedő büszke támköve volt, nem szabad egy pillanatra sem megintgatni, történnék bár ez tulbuzgóságból s épen nem tudatosan. Rosszindulatu, elfogult emberek nem-e azt fogják mondani, hogy az ilyen reverzálisvétel, mely pályázó, tehát szorult helyzetben levő fiatal tanítóembertől vétetik, a szellemi tőke kiuzsorásának látszatát kelti. Azért a szerény 10 koronáért semmi esetre sem szabad ami lutheránus egyházunk jóhírnevét kockára tenni. És egy egyháznak különösen szigorú erkölcsi feladta az üzleti észjárás látszatát keltő rideg garaszkodás helyett a legtisztább vallás-erkölcsi szellemű humatitítás nemesebb s emberiesebb magaslatára kelyezkedni. Ami szeretett lutheránus egyházunk régi jó hírneve érdekében azok a fiatal tanítók méltányos és objektív felfogás szerint műlhatatlanul felmentendők az adott reverzális alól.

Isten őrizzen attól, hogy egy nagynevű egyház esetleg az erkölcsi dekadencia megmértelyező látszatát keltse fel maga iránt.

Patkányveszedelem.

Szarvas községben, főleg a piactér környéki magánépületekben, üzleti raktárakban, vendéglőkben megdöbbentő módon garázdálkodnak az ijesztő szaporulatot mutató patkányok. Falánságuk nemcsak a baromfiak, de az áruraktárak, pincék, kamrák élelmi-szereiben valósággal vandal pusztítást visz véghez s a legerősebb épületek falát is aláaknázzák, összerágják, ami annál inkább is hihető, mivel a patkány még a vasrácsot is képes átrágni.

Ilyen rombolást vitték véghez a patkányok Weisz Márkus áruraktárában is, midőn a falat átalrágták. A Központi szálló tulajdonosa pl. a padlásra csirkéket tetetett fel s másnap reggel siralmas állapotban találta a baromfiállományt. Egyik csirkének a fejét másoknak a lábát, harmadiknak a szárnyát rágták le. Szerencsére van egy kitünő patkányfogó kutyája s ez rakás számra öli a néha kisebb házinyúl nagyságu, ronda állatokat.

Egy ízben a hatóság emberei szájkosár nélkül találták az ebet s tulajdonosát meg akarták büntetni, aki indignálódva jelentette ki: „Hiszen ezért az ebért nem

büntetést, de jutalmat érdemelnek amiért annyi patkányt pusztít.”

A Beliczey-ut, tehát a főutca árkaiban éjjel valóságos pakánykorzó van s undorító és borzalmas ezen förtelmes állatok marakodása, sivitása. A távolabbi részeken is sok helyett garázdálkodnak a patkányok. Az Andrassy-utca tanítói lakásának pincéjét nem régen gombamódra lepték el a patkányok s az épület falait is össze-visszarágták.

A patkány, amellet, hogy az éllelmszereket, baromfiakat pusztítja s az épületeket rongálja s mindent összevissza rág, egyzersmind veszedelmes ragályterjesztő, mivel pöcegödörökben, csatornáknban kutat s döglött állatokon tanyázik s vakmerőségben az embernek is neki megy. Épen azért mulhatatlan szükség van arra, hogy a község radikális eszközöz forduljon ezen undok és veszedelmes állatok pusztítását illetőleg. Egészségügyi, személy- és vagyonbiztonsági érdekek megóvása teszi szükségessé a patkányirtást.

Kissé kellemetlen szinbolisztikus jelentőséget találhatunk ama körülményben, hogy nálunk szabadon terjeszkedhetnek azok a legundokabb állatok, melyek értékes javakat rombolnak, pusztítanak anélkül, hogy megfelelő védelemben részesülnének a kárvallottak.

H I R E K.

— **Beiratások.** A községi ovodákban, elemiskolákban és ismétlő iskolákban a beiratások szept. hó 2, 3 és 4-én lesznek. A tanítás szept. 15-én kezdődik. Az egyöntetőség kedvéért úgy tudjuk, hogy az ág. ev. elemiskolák is ezt az időpontot tartják be.

— **Ünneptorlódás.** Ismét összetorlódtak véletlenül a szünnapok. A mult vasárnapot megelőző pénteken Nagyboldogasszony, közben vasárnap, utána hétfőn a király születésnapja s szerdán pedig Szent István ünnepe volt. Tekintettel a gazdasági és politikai krízisekre, manapság minden ünnepünk szomorú gyászünnepély.

— **Megalakult a szarvasi egészségügyi bizottság.** F. hó 16-án délielt Dr. Wieland főszolgabíró elnökle alatt megalakult az egészségügyi bizottság, melynek elnöke Placskó István ev. lelkész, jegyzője pedig Privler Pál róm. kath. tanító lett. Osztan csak most próbáljon Szarvasra jönni a kolera!

— **Tanítóválasztás.** Az elmúlt vasárnap d. e. 10 órakor az ev. templomban öt külterületi ev. iskolához választottak tanítót. A választó közgyűlés Kelló Gusztáv ig. lelkész és Liska János egyházi felügyelő elnökle mellett folyt le. Érdekes pikanterija volt e választó gyűlésnek az, hogy az elnöklt ig. lelkész beszédében a tót és magyar nyelvet szerencsésen egyesítette, azaz se tisztán magyarul, se tisztán tótul nem igen beszélt,

de mindkettőt alkalmazta beszéde alkalmával. Tanítókul választottak: a, siratói iskolához Lipták Mihály, a furugyi iskolához Kovács Pál, a galóhalmihoz Gál Mátyás, a tul a körözi iskolához Melis Mihály s az inkekáihoz pedig Dankó János okleveles tanítók.

— **Állatdíjazás és kiállítás.** A vármegyei gazdasági egyesület az elmúlt szerdán, Szent István napján állatdíjazással kapcsolatos állatkiállítást rendezett Szarvason igen szép sikerrel. Ugy a gazdasági egyet, mint főleg a szarvasi gazdasági élet sok jeles képviselője, azonkívül gazdák és lelkes érdeklődők tekintélyes számmal vettek részt a kiállításon, mely gyönyörű időben folyt le a szarvasi marhavásártéren. A megye minden részéből voltak kiállítók, s öröm volt nézni a sok szebbnél-szebb állatot. Az állatdíjazás eredményéről legközelebb szintén beszámolunk.

— **A pajkos csikó katasztrófája.** Az elmúlt szerdai kiállítás alkalmával özv. Tóth Mihályné fia, Sámuel, több kancacsikót vitt a vásártérre kiállítás céljából. A kiállítandó állatokat, amint kocsijával megérkezett, a bizottság elé akarta vezetni. Egy 2 éves kancacsikót azonban a kocsinál hagyott. A csikó eltávozott társai után szeretett volna menni s ugrádozni kezdett, miközben a kocsinak egy kiálló hegyes részhez, az ugynevezett rakonca szeghez vágódott, mely hasát azonnal felhasította s a belei rögtön kifordultak. A gyepmesteri telepre vitték az elpusztult szép csikót.

— **Unokatestvérek tolvajsövetkezete.** Mucha Sámuel szarvasi. géptulajdonos és gazdálkodónál volt béresként alkalmazva Kiss György fiatal paraszt suhanc, ki a kamrából az árpát és buzát zsákszámra lopkodta úgy, hogy nem a lakatot nyitotta ki, hanem a lakatot tartó vasat húzta ki és tette vissza észrevétlenül a falba. A lopott buzát és árpát aztán két jeles unokatestvérének, Kiss György és Kiss János parasztleányeknek adta át, kik értékesítették. A gazda azonban észrevette a kamra tartalmának feltűnő fogyását s a rendőrség és csendőrség segítségével hurokra került a diszes rokonság. A gazda kára mintegy 10 mázsa árpa s vagy 6 mázsa buza.

— **Az ev. lelkészi állásra pályázók névsora.** A halálozás folytán üresedésbe került harmadik ev. lelkészi állásra pályázók névsorát az alábbiakban adjuk: Czinkoczy András fazekasvarsándi, Margócsy Aladár ungvári, Székely András dengelegi, Bartos Pál péteri, Barthó András girálti, Stefanik Igor német-palánkai, Jamriska pál cserencsényi, Jancsi János hodrusbányai, Zsilinszky Károly, Duszik Lajos szatmárnémeti lelkészek s Adamis Pál pozsonyi vallastanár. A nemzetellenes izgatással félrevezetett

szarvasi nép egy részét a becsületes magyar érzésű szarvasi intelligenciának kell minden igyekezetével visszatéríteni a hazafias érzület és hazafias gondolkodás útjára, hogy oly lelkesre adja szavazatát, ki papi képessége mellett feltétlen garantiát nyújt a nép tisztességes hazafias szellemének megőrzését s lelkiismeretes fejlesztését illetőleg. Ki a magyar hazaszent érdekeit nem tudja megbecsülni, az tisztességes magyar pap soha nem lehet, mivel az az ev. magyar híveknek nem lelki művelője, de erkölcsi mételye.

— **Gyilkoló automobil.** Ujabb szerencsétlenség történt az országuton, melynek egy családapa esett áldozatul. Balla András, Dérczy Péter gazdasági cselédje, Szarvasról épület fát hozott Kondorosra, mikor egy csabacsi automobiltól megvadultak a lovak s a fuvar-teher tetején ült kocsis leesett a kocsiról s egy ideig hurcolták őt a lovak. Sérülései súlyosak voltak, de nem látszott életveszélyesnek csak napok mulva jelentkezett a tőzés s dacára a község jeles orvosa Dr. Deső Antal minden igyekezetének a beteg többszöri beoltás után csütökön este meghalt, özvegyet és 3 árva hagyva hátra.

— **Öcsöd község öröksége.** Izbéki Sándor öcsödi lakos vagyonát, végrendeletileg Öcsöd községnek hagyományozta. A folyamatba tett perek sikeres befejezése után az örökséget Öcsöd község birtokába vette. és intézkedett ennek felhasználása felől. Öcsöd község képyiselőtestülete kimondotta, hogy az összes ingatlanokat a községi törzsvagyonhoz csatolják, mig a hagyatéki készpénzből — amely jetenleg 35832 korona 32 fillért tesz ki, elsősorban is a jegyzői-lak lesz felépítve. A készpénzmaradványok és ingatlanok lövedelméből befolyó összegek a pótdó-apasztásra lesznek felhasználva.

— **Kitünttetett munkások.** A földmívelésügyi miniszter évenként több mezőgazdasági munkást szokott pénzjutalommal és diszklevéllel kitüntetni azok közül, akik egyhelyen huzamosabb ideig szolgálnak, szorgalmas, megbízható és józan életűek, szomoruan tapasztaljuk, hogy a legujabban kitünttetettek névsorában nincs egy szarvasi munkás sem. Pedig jobban örülnénk annak, ha munkásaink neve nem verekedések és sztrájkolások alkalmával kerülne újságba, de inkább olyankor, mikor a becsületesen teljesített kötelességről van szó.

— **Szigoru rendeiet.** A hadkiegészítő parancsnokság elrendelte, hogy azokat az állitasköteleseket, kik az idej sorozásra nem jelentkeztek, csendőrökkel kell Csabára kísértetni.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidhafer-féle
Használata valódi áldás gyomor-
bajosoknak, székszorulásban
szérvédőknek.

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. 23—100

— **Székely Mihály borzalmas légi utja.** A Szent István napi bpesti repülőversenyen kiváló aviatikus szülöttünk Székely Mihály is részt vett monoplánjával s 70 kgrammos homokzsákokat is vitt magával, hogy e tulsúlyért 40 százalék eredménytöbbletet érhesse el. A Szent István díj közte és Wittmann aviatikus között került volna döntésre. Mintegy 80 méter magasságra, emelkedett, midőn valami alkalmatlan légzavar folytán a gép felfordult s óriási gyorsasággal zuhant lefelé, közben néhány pillanatig ismét rendesen helyzetbe kerülve, lebegve maradt a magasban, majd ismét megfordulva, nyilsebesen zuhant alá s az új löversenyterén csakhamar roncsokban hevert az összezuzódott s alázuhant monoplán. Székely szerencsére csak a lábán szenvedett kisebb zuzódásokat s hordágyon vitték a Pajor-féle szanatóriumba. Néhány hét múlva remélhetőleg felépül. A szédítő magasságból történő s amellet valóban a csodával határos és aránylag szerencsés lezuhanás ritka és borzalmas látványossága volt a repülőversenynek. Mély részvéttel tárgyalják ország-szerte az igazán végzetesen balsorsüldözött jeles aviatikus esetét.

— **Fényes sikeres cipésztanfolyam vizsgálata.** Községünk kiváló cipésze, Szücs József szaktanító Nagyenyeden hivatalos kiküldetésben tanfolyamot tartott az oltani cipészek részére s a tanfolyam f. hó 15-én fényes sikeres vizsgával ért véget, melyen a nagyenyedi társadalom sok kiválósága jelent meg s a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a ritka sikeres eredményről. Este fényes banket volt, melyen lelkesen ünnepelték a kiváló szaktanítót, kit tanítványai is szeretetük minden jelével halmoztak el. Nagytehetségű iparos polgártársunk kiváló szaktanítói működéséhez melegen gratulálánk.

— **Beiratások.** Az izrael. hitközségi népiskolában a beiratások az 1913—14. tanévre folyó évi szeptember hó 1—2—3 és 4-ik napján tartatnak meg. Még pedig szeptember 1 és 2-án a hitközséghez tartozó szülők gyermekei, valamint a múlt évben az iskolába járt gyermekek vétetnek fel, szeptember 3 és 4-ikén idegen gyermekek felvétele történik. Az 1911. évi törvény értelmében a tanítás tandíjmentes és felvételi díjat sem kell fizetni. A tanítás szeptember hó 5-én kezdődik.

— **Miniszter a tanoncokért.** A kereskedelemügyi miniszter a napokban rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz a tanoncok iskoláztatásának kijátszása miatt, mert tudomására jutott, hogy egyes mesterek tanoncokat, hogy az iskolába ne kelljen járniok hamarabb felszabadítják, és így elvonják az iskolától. A miniszter rendelete most érkezett le a vármegyékhez és annak ujján az elsőfoku iparhatóságokhoz, vagyis a főszolgabírákhoz.

— **Füzesgyarmaton nem kell végrehajtó.** Boldog község, ahol ezt a mumust nem ismerik s nem akarják látni. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Beke Albert adóügyi jegyző nemrégiben azzal a kérelmessel fordult a képviselőtestülethez, hogy rendszereztesse egy végrehajtói állást, mert arra nagy szükség van. A nemzeti képviselőtestület azonban hallanise akart róla. Nagy zugással lutasította vissza ezt a „merénylatét“ a szabadság ellen. A jegyző ur minden elképzelhető fórumon megfélebbezte ezt a határozatot, de meglehetősen sikertelenül s Füzesgyarmaton tényleg aligha lesz végrehajtó.

— **Kondoroson a sertésvész ismét felépett** ez okból nevezett község le lett zárva.

— **Sertéshizlaltó Ujkigyóson.** Ujkigyós község gazdái elhatározták, hogy az állomás közelében sertéshizlaltót létesítenek. Erre vonatkozólag kérvényt adtak be Kiss László járási főszolgabíróhoz.

— **Különleges helyzetű csontváz.** A múlt kéten Kunstár Andrásszappanos földjén ásatást tartván lapunk szerkesztője, a halom felszínéhez mintegy 40 cm. mélyen kelet-nyugati irányu hanyattfekvő embervázra akadtak. A kézfejek a medence fanciesonti részére tapadtak szorosan. A csontváz 16 év körüli, rendkívüli megnyult természetű leányé lehetett. A váz angolkóros elváltozásokat mutatott s 700—800 éve pihenhetett a földben.

— **Football és atletika.** Az elmúlt héten két matchet is rendezett a nyári szünetidőben itt alakult Juventus ifjusági csapat. A fiatal fiukból álló agilis csapat gyöngyözü technikájú játékával abszolút fölényű győzelmet aratott a magát legjobb Békésvármegyei Csapatnak nevező Csabai Atletikai Klub I. és a vármegyei viszonylatban szintén elsőrangú Mezőtúri Atletikai Klub felett. Az elsőt 3—0-ra a másodikat 5—2-re verte. E győzelmeivel Békésvármegye legjobb csapatavá küzdötte fel magát.

A Szarvasi Torna és Atletikai Klub e hó 31-én nagyszabású helyközi atletikai mérkőzést rendez. Programján szerepel: rövid és hosszabb távu uszó verseny, egyes és páros tennisz mérkőzés, futás, ugrás, súlydobás, diszkoszvetés, gerelydobás és más egyéb atletikai számok. Díjak: Szarvas bajnoka cím és nagy ezüstérem. Nevezések 1 korona nevezési díj beküldése mellett Dr. Grünwald Árpád alelnök címére küldendők.

Az Erriggyetek má nó !!!

Egyesület alakuló gyűlése ma 11 órakor Konrad fürdőjében.

— **Akarja, hogy cipője mindig jó formában maradjon?** Ugy Demetrovics Józsefnél készítesse azt, aki nemcsak technikailag tökéletes munkát ad, de valóságilag művészi szempontból is fejlett érzékkel, izléssel felel meg minden követelménynek amelyet ez iparágban a szükségletek előírnak. Az ő kiváló szakmabeli tudása már meg is győzte a szarvasi közönség legszélesebb rétegeit is, úgy hogy, rövid itt tartózkodása alatt csaknem mindenki, a kinek különös igénye van, őt keresi fel megrendelésével.

2041—1913. tkvi szám.

Árverési hirdetményi Kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lestyán Mihály — özv. Lestyán Jánosné Kársai Katalin vagyis mint kiskoru Lestyán Zsuzsanna és Mária t. és t. gyámja végrehajtást szenvedő elleni 79 kor. 500 kor. 280

kor. tőkekövetelés s jár. iránti, végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék, illetve a szarvasi kir. járá-bíró területén lévő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 5434 sz. tkvben A + 1. rszám alatt felvett 2627. hrszámu 330 négyszögöl beltelek és házra 800 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1913. évi szeptember hó 24-ik napján d. e. 9 órakor e kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni, de a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól nem.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881: évi LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. I. M. sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött. kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1913. évi június hó 26-án.

Mészáros Gusztáv,
sk. kir. ít. táblabíró.

A kiadmány hitelűl:

Szántó
telekkönyvvezető.

Pályázati hirdetmény.

A községi belső ismétlő iskolánál szervezett, évi 200—200 koronával díjazott két új óraadó tanítói állás szeptember hó 9-én fog betöltetni. Ezen állásokra pályázni óhajtok kérvényeiket f. évi szeptember hó 5-ig terjesszék be Dr. Haviár Gyula közs. iskolaszéki elnök urnál,

Szarvas, 1913. augusztus hó 17-én.

Kürtösi József,
közs. iskolagazgató.

2 3

Tyükszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“ használat után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1-40 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljizzadáást. 1-doboz 1 kor., postadíjjal 1-40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlálásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlálási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, marhák, ökrök és lovaknál 4 $\frac{3}{4}$ kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fill. utánvétellel bérmentve.

Kapható mindenütt:

A hol nem lenne raktáron megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél:

Dr. Flešch „Korona“-gyógyszertára
GYÖR 99. 4—14

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

14-32

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám.
egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

A félszázad óta fennálló

Ujlaki Téglá- és Mészegető

Részvénytársulat

Legkitünőbb minőségű

asbestpalája

minden hasonló anyagot tulzárnyal.

Tűzálló, fagyálló, tetszetős és olcsó
anyagot szállítunk, te d e s t vállalunk.

Kérjen árajánlatot.

Képviselő: Szarvas és Vidékére

Bárány Béla

vaskereskedő, Szarvas.

Értesítés.

Vanszerencsém a nagyérdemű Szikviz fogyasztó közönség b. tudomására adni. Helyben II. ker. Deák Ferenc-ut 33 szám alatt,

Újjonnan építet és berendezett Szikviz gyáramban

a mai naptól fogva

tiszta egészséges Szikvizet árúsítok,

melynek jóságáért kezeskedem. S egyben tudatom az igen tisztelt vendéglős és kereskedő urakat,

üvegenként 3 fillérral szállítom.

A nagyérdemű közönség b. rendeléseit varva maradtam

kiváló tisztelettel

Andrási Pál

szikviz gyáros.

1-3

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

üveg- és porcellán raktáromat villanycsillár és mindennemű

villanyfelszerelési cikkek

kibővittem s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a

Ditmár és Brüner Testvérek R. T.

csillárgyárának **kizárólagos elárúsítását megkaptam** a legolcsóbbtól a legkényesebb

igényeknek eleget tehetek, tekintettel arra, hogy gyári

lerakat, a legolcsóbb árban számíthatom.

Kérem a t. közönséget raktáram megtekintését **vételkényszer nélkül.**

Villanybevezetést vizsgázott szakértő electrotechnikus végzi kedvező fizetési feltételek mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve az új vállalatomhoz is.

Maradtam tisztelettel:

Gross Sándor.

7-33

Názeladás.

Négy szobából, egy konyhából, egy nagy pincéből a hozzátartozó összes mellékhelyiségekből, szép virágos és veteményes kertből, külön baromfi udvarból álló ház szabad kézből azonnal eladó.

Feltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában.

Ujdonság!

Schwarzlose-féle (Berlin) világhírű legújabb Rózsa parfümje darabja 5 és 12 koronáért kapható

Litaúszky Pál

(Árpád-szálloda.)

fodrásznál

Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **Dr. Polcz Rezső ügyvéd,** jogi szemináriuma és jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 882.

Ez az igazi!

Wagner

a „Hangszer-Király” Budapest, József-körút 15.

Különleges hangszerei a következők:

VARÁZSFUVOLA, ajándékkal 4 korona.
 CSDARÉZTROMBITA, vastagrézből 6 korona.
 TÖNDERHARANGOK, 15 csengő, 8 korona.
 „JÁNOS VITÉZ” FUVOLA, 1 és 2 korona.
 VARÁZSHEGEDŰ felszereléssel 6 korona.
 JOGÁSZTÁROGATÓ, billentyűkkel 16 korona.
 ÉNEKLŐGÉP, amerikai, tölcser nélkül!
 Saját javító szakműhelyek! A milánói, párisi és londoni kiállításon a cég az első díjakkal lett kitüntetve. — **Fényképes** árjegyzék ingyen!

Óvás! Ügyeljünk a „Wagner”, névre és a 15 házszámra. 21

Legjobb szépitőszér! · Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatásu.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és föntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME -SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, mitreszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérré, simává és üdévé virácsolja. **Ára: kis tégely 1 kor. nagy 2 kor. Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit fogpép (Zaphnpasta) 1 kor., Margit arcviz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemem gyógyszerháza Arad

Főraktár: **SZARVASON:**

Bugyis Andor

Csábrády János gyógy.

9-15

LEGFINOMABB

elszakithatatlan. francia
„Mimi” férfi gummi óvszer

1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona.

Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fillér. Utánvétellel portó 74 fillér.

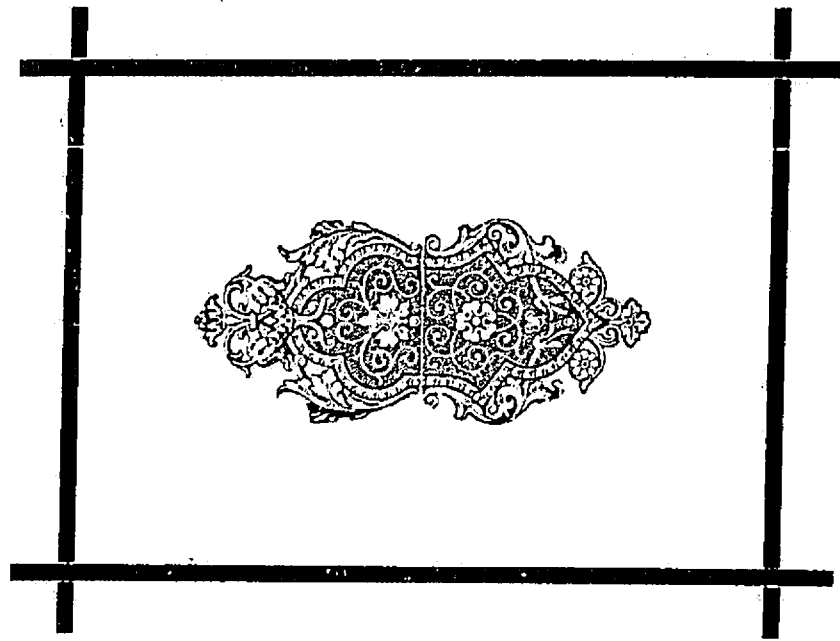
„HEZ” BUDAPEST, VIII., Losonci-utca 13.
Diszkrét szétküldés.

5

Ruhát, Kelmét, Csipkét

fest és tisztít vegyileg

bármilyen anyagból a legtökéletesebben

Süveges János kelmefestő és vegy-tisztító intézete Szarvas.

Gyászeseteknél a ruhák 24 órán belül festetnek.

33-52

A THE FOX VISIBILE

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

Benedek Ernő

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 3. SZAM.

A legkedvezőbb feltételek mellett, kényelmes havi részletfizetésre szállít:

1. The Fox Visible amerikai írógépet és írógépkellékeket.
2. Amerikai redőnyös íróasztalokat.
3. Amerikai könyvtár, irat- és okmánytár berendezéseket.
4. Kisebb nagyobb pénzszekrényeket.
5. Angol bőrgarnitúrákat.

Ugyebár csodálkozik

azon, hogy a THE FOX írógép hirdetéseit sehol sem látta meg. Pedig tapasztalta, hogy száz és száz írógép csinál reklámot magának a legkülönfélébb módokon.

Nos hát

eláruljuk miért terjedt el sok száz THE FOX VISIBILE írógép minden költségű reklámháronázás nélkül. Mert aki egy THE FOX írógépet megvásárolt és meggyőződött róla, hogy szebb, tartósabb, gyorsabb írógépet keresve sem lehet találni, megmondta mindenkinek, hogy

Egyedül THE FOX

írógépet érdemes beszerezni, mert ez a legtökéletesebb látható írásu új amerikai írógép. A modern írógéptechnika nem produkált még egy a THE FOX-hoz hasonló mesterművet. Amellett, hogy ára sem magas, kedvező feltételek mellett kapható meg

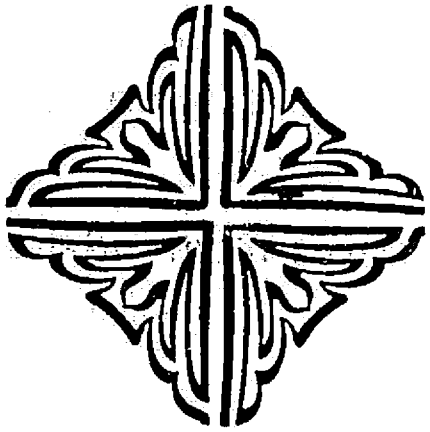
74-100

Részletfizetésre is.

Miért
nem keresi fel?

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

HOL a legolcsóbb árban a legjobb minőségű parfümök, szappanok, kölnivizek, fogkefe, fogporok és paszták, haj- és bajusz kefék, fésűk, hajfestőszerek, valamint brillantinok stb.

nagy választékban raktáron vannak.

Értesítés!

Értesítés!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Varrógép, kerékpár és mechanikai üzletünkkel kapcsolatban **villanyfelszerelési vállalatot** létesítünk.

Raktáron fogjuk tartani az e szakmához tartozó összes kelléket — lámpa csillár, izzótestek stb. — a legjobb minőségben és a legmodernebb kivitelben.

Hogy a nagyérdemű megrendelő közönség teljes megelégedésére szolgáljunk s vállalt munkánkért a legmesszebbmenő garanciát nyújthassuk, a villanyvezetékek szerelését szakképzett s teljesen megbízható szerelőkkel végeztetjük.

Ugy bevezetést, mint az ehez tartozó felszereléseket kényelmes fizetési feltételek, esetleg hávi részletfizetés mellett is eszközöljük.

Költségszámításokkal és árajánlatokkal a legkészségesebben szolgálunk.

Grosz Ármin és Fia

Szarvason.

Beliczey-út 11.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

S Z A R V A S O N.

Beliczey-út 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bálí meghívók, eljegyzési- és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajzszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papír és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.

